

ҶАМҲОИЯТИ ТОҶИКИСТОН

МАҶЛИСИ МАРДУМ

Конститутсия-кафолати рушди ҷомеаи адолатпарвар ва волоияти қонун

Нашрияи Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон	№ 30 (4613)	ДУШАНБЕ, 27 ФЕВРАЛИ СОЛИ 2023	Аз 1 январи соли 1991 чоп мешавад
--	-------------	-------------------------------	-----------------------------------

ИШТИРОКИ ПЕШВОИ МИЛЛАТ ДАР МАЪРАКАИ НИҲОЛШИНОӢ ВА БУНӢДИ БОҒИ НАВ ДАР ШАҲРИ ДУШАНБЕ

24-уми феввали соли равон Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ва Раиси Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Раиси шаҳри Душанбе муҳтарам Рустами Эмомалӣ дар шаҳри Душанбе бо шинонидани ниҳолҳои нодири сояфканӣ ороишӣ ва ҳамешасабз ба маъракаи ниҳолшиноӣ, оғози қорҳои мавсими баҳорӣ, вусъати тадбирҳои ободонию кабудизоркунӣ ва сабзу хуррамгардонии муҳити атроф ҳусни оғоз бахшиданд.

Бояд гуфт, ки шурӯъ аз рӯзҳои аввали фасли баҳор бо дастури Президенти мамлакат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба хотири беҳдошти ҳифзи табиат ва ободонии ҳар як гӯшаю қанори ҷумҳурӣ маъракаи умумии ниҳолшиноӣ ташкил карда мешавад. Ин навбат Президенти мамлакат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ва Раиси шаҳри Душанбе муҳтарам Рустами Эмомалӣ дар боғи нави дарахтҳои ороишии ҳамешасабзи магнолия ва секвойа шинониданд.

Масоҳати боғи нави 10 гектар ва дарахтоне, ки аз Аврупо барои бунёди боғ ворид гардидааст, беш аз 11 ҳазор ададро ташкил медиҳанд. Дар боғи

дарахтони нодиру ҳамешасабз 15 нафар бо ҷойи кори доимӣ таъмин гардидаанд.

Ниҳолҳои дарахтони дар боғи нави шинонидашуда асосан аз кишварҳои Аврупо ворид карда шуда, ба минтақа мутобиқ мебошанд.

Барои мутобиқ ба стандартҳои ҷаҳонӣ пеш бурдани қорҳо аз Аврупо техникаи нави қоркарди боғи ворид карда шудааст. Мутахассисони ботаника бо истифода аз он барои қандани интиқоли ниҳолҳо аз як ҷой ба ҷойи дигар қорқоро босифат ағҷон медиҳанд.

Дар боғи нави Президенти мамлакат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон бо вазъи нашономаи дарахтони сояфканӣ ороишӣ, ки беш аз 30 нафар ташкил медиҳанд, шинос шуданд. Зимни суҳбат бо боғдорони Президенти мамлакат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон барои дуруст ба роҳ мондани парвариши ниҳолҳои маслиҳатҳои муфид доданд.

Бояд гуфт, ки бо ташаббуси бевоситаи Сарвари давлат ҳамаи ниҳолҳои дар ин ҷо парваришёфта барои ободонию зебоии қишлоҳу ва боғи гулгаштҳои шаҳри Душанбе истифода мегарданд.

Зимни бунёди боғи нави Президенти мамлакат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба Раиси шаҳри Душанбе муҳтарам Рустами Эмомалӣ ва роҳбарони боғҳои фарҳангии фароғатии пойтахт ҷиҳати вусъати қорҳои ободонӣ, созидагӣ ва беҳдошти ҳифзи муҳити зист супоришҳо доданд.

Дастур дода шуд, ки роҳбарияти Мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии шаҳри Душанбе барои ташкили гулгашту хиёбонҳои нави, зебову назаррабо кардани боғҳои фарҳангии фароғатӣ ва гулгашту хиёбонҳои пойтахт аз имкониятҳои боғи навибунёд, аз ҷумла дарахтони сершумори ороишӣ, самаранок истифода баранд.

Дар ноҳияи Синои шаҳри Душанбе Сарвари давлат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ва Раиси шаҳри Душанбе муҳтарам Рустами Эмомалӣ аз мағозаи фуруши гулҳои ороишии Ҷамъияти дорои масъулияти маҳдуди «Пайванд» боздид ба амал оварданд. Он соли 2015 бо ҳидояти Президенти мамлакат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон оид ба рушди қорҳои ободонию кабудизоркунӣ аз ҷониби қоргарону мутахассисони Ҷамъияти дорои масъулияти маҳдуди «Пайванд» бунёд шуд.

Ҳадаф аз ифтитоҳи мағоза фароҳам овардани шароит ба нафарони дорои заъфи баланди зебоӣ-парастӣ мебошад. Мутахассисон дар баробари фуруши ниҳолҳо ва буттаҳои ороишӣ, инчунин, имкон доранд ба шаҳрвандон барои парвариши ниҳолҳои ороишӣ маслиҳатҳои муфид диҳанд.

Имсол қоргарони Ҷамъияти дорои масъулияти маҳдуди «Пайванд» бо бунёди иншооти иловагӣ масоҳат ва имкониятҳои онро васеъ карданд.

Дар мағоза 10 нафар бо кори доимӣ ва маоши

хуб таъмин мебошанд. Дар ин ҷо намунаи зиёди ниҳолҳои сояфканӣ мевадиханда, дарахтҳои хонагӣ, гулу буттаҳои ороишӣ, асбобу зарфҳои гуногун барои парвариши ва нигоҳубини ниҳолҳо ба фуруш гузошта шудааст.

Баъди шинонидани дарахт, шиносӣ бо парвариши дарахтон ва боздид аз мағозаи фуруши гулу буттаҳои ороишӣ дар Ҷамъияти дорои масъулияти маҳдуди «Пайванд» Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон аснои суҳбат бо боғдорони дар бораи тадбирҳои созидаи Ҳукумати ҷумҳурӣ, татбиқи барномаи давлатии рушди соҳаи боғу тоқпарварӣ, рушди соҳаи кишоварзӣ, бунёди боғҳои нави таҷдиди боғҳои қишлоҳу, истифодаи самаранокӣ заминҳои кишоварзӣ, афзоиши содиқоти мева ба хориҷи кишвар ва таъсиси ҷойҳои нави қор андеشارонӣ карданд.

Президенти мамлакат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон барои омодагӣ ба Ҷашни байналмилалии Наврӯз, доир ба тезонидаани қорҳои ободонӣ бунёдкорӣ, истиқболи сазовори ҷашни бузургии миллӣ - 35 - солагии Истиқлолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ташкилу баргузори маъракаҳои ниҳолшиноӣ, тозаю озода нигоҳ доштани муҳити атроф ба масъулин дастурҳо доданд.

www.president.tj

ДАР ШҶРОИ МАҶЛИСИ НАМОЯНДАГОНИ МАҶЛИСИ ОЛИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

27 – уми феввали соли 2023 тахти раёсати Раиси Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон Маҳмадтоир Зокирзода ҷаласаи Шӯрои Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон баргузор гардид.

Дар он масъалаҳо «Дар бораи лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маҳдуд намудани истифодаи маҳсулоти тамоқу», «Дар ҳусуси Протокол байни Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Конфедератсияи Швейтсария дар бораи ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Конвенсия байни Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Конфедератсияи Швейтсария оид ба қанорагирӣ аз андозбандии дуқарата нисбат ба андозҳо аз даромад ва сармоя аз 23 июни соли 2010», «Дар бораи баргардондани лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи барҳамдиҳии ташкилотҳои қарзӣ», «Оид ба баргардондани лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ворид намудани илова ба Кодекси ҷиноятӣи Ҷумҳурии Тоҷикистон» мавриди баррасӣ қарор гирифта, пас аз шарҳу тавзеҳи онҳо аз ҷониби раиси Кумитаи Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба масъалаҳои иҷтимоӣ, оила ва ҳифзи саломатӣ Сумангул Тағойзода, муовини раиси Кумитаи Маҷлиси намояндагон оид ба иқтисод ва молия Сурайё Ҷустимуродзода ва раиси Кумитаи Маҷлиси намояндагон оид ба қонунгузорӣ ва ҳуқуқи инсон Равшан Раҷабзода ба баррасии ҷаласаи навабати Иҷлосияи ҷоруми Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон даъвати шашум пешниҳод гардидаанд.

Масъалаҳо «Дар бораи лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» ва «Дар бораи лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба ворид намудани тағйироту илова ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи муқофотҳои давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» барои додани ҳуҷусо ба кумитаҳои Маҷлиси намояндагон ва Раёсати ҳуқуқи Дастгоҳи Маҷлиси намояндагон ирсол шуда, масъала «Дар бораи сафари Н.Н. Содикӣ ва Ф.С. Обидзода ба шаҳри Санкт-Петербург» низ мавриди баррасӣ қарор гирифт.

Шӯрои Маҷлиси намояндагон, ҳамчунин, «Дар бораи даъват кардани ҷаласаи навабати Иҷлосияи ҷоруми Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон даъвати шашум» ва «Оид ба лоиҳаи Қарори Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи рӯзномаи ҷаласаи навабати Иҷлосияи ҷоруми Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон даъвати шашум» қарор қабул кард.

«Садои мардум»

ҚАРОРИ РАИСИ МАҶЛИСИ МИЛЛИИ МАҶЛИСИ ОЛИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Дар бораи даъват намудани ҷаласаи Шӯрои Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон

Мутобиқи моддаи 27 Қонуни конститутсионии Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон» ва банди 33 Дастури Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор мекунам:

Ҷаласаи Шӯрои Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон 15 марти соли 2023, соати 09-00 дар шаҳри Душанбе даъват карда шавад.

Раиси Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон Рустами ЭМОМАЛӢ ш. Душанбе, 27 феввали соли 2023, № 28

ҚАРОРИ РАИСИ МАҶЛИСИ МИЛЛИИ МАҶЛИСИ ОЛИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Дар бораи даъват намудани Иҷлосияи сенздаҳуми Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон даъвати шашум

Мутобиқи моддаи 52 Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва моддаи 24 Қонуни конститутсионии Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон» қарор мекунам: Иҷлосияи сенздаҳуми Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон даъвати шашум 15 марти соли 2023, соати 10-00 дар шаҳри Душанбе даъват карда шавад.

Раиси Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон Рустами ЭМОМАЛӢ ш. Душанбе, 27 феввали соли 2023, № 29

ИТТИЛОИЯ

Шӯрои Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон иттилоъ медиҳад, ки дар Иҷлосияи сенздаҳуми Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон даъвати шашум баррасии ҳисоботи Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи назорати риояи дақиқ ва иҷрои яққелаи қонунҳо дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соли 2022», қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи масунияти юрисдиксионии давлати хориҷӣ ва молиягии он дар Ҷумҳурии Тоҷикистон», «Дар бораи муқовимат ба қонунгардонӣ (расмиқонунӣ)-и даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадастоварда, маблағгузори терроризм ва маблағгузори паҳнкунии силоҳи қатли ом», «Дар бораи хариди давлатӣ», «Дар бораи ҳуҷҷати электронӣ ва имзои электронӣ», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ворид намудани тағйироту илова ба Кодекси муқофои ҳуқуқвайронкунии маъмурии Ҷумҳурии Тоҷикистон» ва дигар қонунҳои қабулнамуади Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар назар дошта шудааст.

АСОСҶОИ ҶУҚУҚИИ ТАШКИЛ ВА ФАЪОЛИЯТИ ҚУВВАҶОИ МУСАЛЛАҶИ КИШВАР

Файзалӣ ИДИЗОДА, раиси Кумитаи Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба сохтори давлатӣ ва худидоракунии маҳаллӣ

5-уми декабри соли 1992 Бригадаи таъиноти махсуси ВКД Ҷумҳурии Тоҷикистон таъсис дода шуд, вале барои таъмини қонуният ва тартиботи ҷамъияти фаъолияти он нокифоя буд. Бо мақсади дифоъ аз соҳибхитирӣ ва тамомияти арзи мамлакат, бо ташаббуси муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон 18-уми декабри соли 1992 Фармони Раёсати Шӯрои Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таъсиси Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон» ба тасвиб расид, ки қарори мазкур заминаи ҳуқуқи ташкили Қувваҳои Мусаллаҳи мамлакат ба ҳисоб меавад.

Лозим ба ёдоварист, ки солҳои аввали истиқлолияти давлатӣ қарҳади Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҷониби қўшунҳои қарҳади Хадомоти федералии амнияти Федератсияи Россия ҳифз карда мешуданд. Ҷиҳати тахти назорати худ қарор додани қарҳади давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо Фармони Раёсати Шӯрои Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 18-уми декабри соли 1992 тахти № 981 дар назди Кумитаи давлатии амнияти миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҳисоби 1200 нафар аъзои Фронти халқӣ Бригадаи таъиноти махсуси марзбон таъсис ёфт. Бо Фармони Раёсати Шӯрои Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон 28-уми декабри соли 1992 Раёсати ҳифзи қарҳади давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар сохтори Кумитаи давлатии амнияти миллии таъсис ва Бригадаи таъиноти махсус ба сохтори раёс-

ти мазкур ворид карда шуд.

Артиши миллии бе мавҷудияти базаи моддиву техникаи, кадрҳои афсарӣ таъсис дода шуд. Бо вучуди мушкилоти мавҷуда 23-юми феввали соли 1993 дар майдони «Дўстӣ»-и шаҳри Душанбе гузашти низомии воқидҳои наваъсиси Артиши миллии баргузор гардид, минбаъд он рӯз ҳамчун рӯзи таъсиси Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон таҷлил мешавад.

Дар солҳои аввали ташкили артиш сафи Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҳисоби хизматдошӣ қарҳи Вазорати қорҳои дохилӣ, Кумитаи давлатии амнияти миллии, собиқ қанговарони Фронти халқӣ ва шаҳрвандони мамлакат, ки дорои маълумоти қарҳи ва ё дар эҳтиёт қарор доштанд, пура гардида, асосан дар он солҳо Артиши миллии бар зидди неруҳои мусаллаҳи муқолифин амалиётӣ қарҳи мебурданд.

Барои танзими муносибатҳо ва ташкили мақоми вақолатдори давлатӣ дар самти ҳифзи қарҳади давлатӣ, бо Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз моҳи феввали соли 1997 Кумитаи ҳифзи қарҳади давлатии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон таъсис ёфта, дертар ниҳоди мазкур ба Сарраёсати Қўшунҳои қарҳади Кумитаи давлатии амнияти миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон табдил дода шуд.

(Давомаш дар саҳ. 2)

АСОСҲОИ ҲУҚУҚИИ ТАШКИЛ ВА ФАӢОЛИЯТИ ҚУВВАҲОИ МУСАЛЛАҲИ КИШВАР

(Идома аз саҳ. 1)

Ба Ҳама маълум аст, ки дилхоҳ муносибати ҷамъияти тавасути қонун ба танзим дароварда мешавад. Бо мақсади танзими муносибатҳо дар самти ташкил ва фаъолияти Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҷониби парламентони мамлакат як қатор қонунҳо қабул шуданд. Ҷунончи, Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи қўшунҳои дохилии Вазорати қорҳои дохилии Ҷумҳурии Тоҷикистон» аз 28-уми декабри соли 1993 тахти № 916, Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таъмини нафақаи хизматчиёни ҳарбӣ» аз 1-уми декабри соли 1994 тахти №1106, Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи мудофиа» аз 4-уми ноябри соли 1995 тахти №208, Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон» аз 13-уми декабри соли 1996 тахти № 316, Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи сарҳади давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» аз 1-уми августии соли 1997 тахти №481, Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи разведкаи ҳарбии Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон» аз 2-юми декабри соли 2002 тахти №78, Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Қўшунҳои сарҳадии Қумитаи давлатии амнияти миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон» аз 1-уми мартии соли 2005 тахти №481, Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи уҳдадории ҳарбӣ ва хизмати ҳарбӣ» аз 29-уми январии соли 2021 тахти №1753, Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи вазии ҳуқуқи хизматчиёни ҳарбӣ» аз 1-уми мартии соли 2005 тахти № 90, Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи савгандёкунии тантанавии хизматчиёни ҳарбӣ барои садоқат ба Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон» аз 15-уми ноябри соли 2006 тахти №205, Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи омодагӣ ба сафарбарӣ ва сафарбарӣ» аз 16-уми апрели соли 2012 тахти №799, Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ҳолати ҷангӣ» аз 20-уми июни соли 2019 тахти №1608. Дар баробари қонунҳо, бо Қарори Маҷлиси наомяндагоии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон 3-юми октябри соли 2005 тахти № 103 «Доктринаи ҳарбии Ҷумҳурии Тоҷикистон» тасдиқ гардид. Дар замонии истиқлолияти давлатӣ бо мақсади назорати иҷрои аниқ ва риояи аҷкепаи қонунҳо дар Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон Сарпрократураи ҳарбии Ҷумҳурии Тоҷикистон, прократураҳои ҳарбии гарнизони Бохтар, Қўлоб, Суғд, Хоруғ ва минтақаи Рашт ташкил карда шуд, ки фаъолияти онҳо аз ҷониби Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи мақомоти прократураи Ҷумҳурии Тоҷикистон» аз 25-уми июли соли 2005 тахти №107, ҳамчунин «Низомнома дар бораи мақомоти прократураи ҳарбии Ҷумҳурии Тоҷикистон» ба танзим дароварда мешавад. Ҳамзамон, бо мақсади таъбиқи адолати судӣ нисбат ба хизматчиёни ҳарбӣ дар сохтори Судии Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон коллегии ҳарбӣ ва дар гарнизонҳо бошад, Судии ҳарбии гарнизонҳои Душанбе, Хоруғ, Суғд, Хатлон таъсис дода шуданд. Тибқи боби 5 моддаи 58 Қонуни конституиони Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи судҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон» аз 26-уми июли соли 2014 судҳои ҳарбии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар Вазорати мудофиаи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Ғардидии миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Қумитаи давлатии амнияти миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Сарраёсати Қўшунҳои сарҳадии Қумитаи давлатии амнияти миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Қумитаи ҳолатҳои фавқулода ва мудофиаи граждании назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Қўшунҳои дохилии Вазорати қорҳои дохилии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Бригадаи лобсоникунандаи Сарраёсати иҷроӣ ҷазои ҷиноятии Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Агентии таъминоти амволи махсуси назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, қорхонаҳо, муассисаҳо, дигар ташкилотҳои Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва тамоми қисмҳои ҳарбӣ адолати судиро амали менамоянд.

Бо вуҷуди аз сифр оғоз намудани фаъолияти Қувваҳои Мусаллаҳи мамлакат он тавонист тартибу низомро дар мамлакат барқарор созад ва зимни таҳдиди мусаллаҳонаи хориҷӣ бо мақсади барҳам задани тамомияти аризи мамлакат тавонист бо риояи меъёрҳои Оинномаи Созмони Милали Муттаҳид худро аз ҳамлагарон хифз намояд.

Ҳамин тариқ, Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар зарфи 30 сол аз уҳдаи хифзи соҳибхитиёрӣ ва тамомияти аризи мамлакат ва хифзи музаффариатҳои истиқлолияти давлатӣ баромада, ба як артиши таҷрибадор табдил ёфт. Ҳоло бо шарофати меҳнати шабонарӯзии афсарону сарбозони шучӯё ҳаёти осоишта дар мамлакат таъмин мебошад.

Ба мо муроҷиат мекунанд ЧАРО МОДАР НОРОЗИСТ?

Ба унвони идораи рўзномаи «Садон мардум» номаи модари 74 -сола бо замимаи беш аз сад саҳифа мактуби дархостҳо ба мақомоти гуногун, ҳалномаҳои суд ва дигар ҳуҷҷатҳо ворид гардид.

«Ман зани солхўрдаи тоҷик ҳафт набаари ятимро ба воя расонда истодаам. Нисбати мушкилоти ба сарам омада ба бисёр мақомот муроҷиат кардам, вале ба ҷои дарёфти ҳалли масъалаҳои мавҷуда, баръақс таъшишу саргардонихоям зиёд шуд», - чунин аст ҳулосаи сокини шаҳри Исфара, Ҷамоати деҳоти «Нефтобод», кўчаи Ч. Румӣ Ашўрбӣбӣ Собитова. Маълум гардид, ки ин зани солхўрда дар ҳусуси ҷудо намудани китъаи замини наздиҳавлӣ ба Мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатии шаҳри Исфара муроҷиат намулдааст. Оилаи онҳо дар рўйхати камбизоатони шаҳраки Нефтобод қарор гирифта, дар як манзил 13 нафар зиндагӣ мекунанд. Бо қарори раиси шаҳри Исфара аз 19-уми ноябри соли 2019 тахти №708 барои онҳо китъаи замин ҷудо шудааст. Вале бинобар дар селроҳа қарор доштани ин китъа он ҷо барои зиндагӣ хавфнок аст. Бинобар ин, Ашўрбӣбӣ Собитова барои ивз кардани китъаи замин борҳо ба Мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатии шаҳри Исфара муроҷиат кардааст. Ин нуктаҳо дар ҳалномаи Судии шаҳри Исфара аз 30-юми августии соли 2022 низ шарҳу тавзеҳ ёфта, суд қарор кардааст:

«Мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии шаҳри Исфара уҳдадор карда шавад, ки бар ивази китъаи замини ҷудокардашуда ба андозаи 0,08 гектар аз ҳисоби заминҳои фонди манзили Ҷамоати шаҳраки Нефтобод дар асоси қарори раиси шаҳри Исфара аз 19-уми ноябри соли 2019 тахти №708 ба Шавкатзода Меҳрубон (набаери А. Собитова. Б. К.) ҳамчун аҳтиёҷманд аз ҳудуди ҷамоат китъаи замини наздиҳавлӣ аз мавзеи беҳаф ҷудо намоёнд».

Аммо маълум мегардад, ки бо вуҷуди эътибори қонунӣ пайдо кардан, он аз ҷониби Мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатии шаҳри Исфара иҷро нашудааст. Дар ин миён, ба қавли А. Собитова, ў ба чандин мақомот муроҷиат карда, аризи матлаб намуда, дар қараёни ин қор бо ноадолатиҳои зиёд дучор омадааст. Дар ин бора соли 2021 вале ба рўзномаи «Ҷумҳурият» муроҷиат кардааст. Вобаста ба муроҷиати ин шаҳрванд дар шумораи № 21 аз 1-уми февралӣ соли 2021 мақолаи Ҷовиди Ашӣ тахти унвони «Ашўрбӣбӣ Собитова: Хостам дарди диламро ба «Ҷумҳурият» гўям» ба нашр расидааст. Аммо то ба ҳол мушкили модари 74 -сола Ашўрбӣбӣ Собитова ҳалнашуда боқӣ мондааст. Дар нома ва ҳуҷҷатҳои ба идораи рўзномаи «Садон мардум» пешниҳоднамудаи ин шаҳрванд далелҳои зиёд мавҷуданд, ки таҳлилу баррасии мақомоти марбутаро талаб мекунанд.

Дар номааш ба идораи рўзномаи «Садон мардум» ин зани солхўрда, пеш аз ҳама, аз масъулони Мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатии шаҳри Исфара шикоят кардааст.

Ин қазиро Мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии шаҳри Исфара ҷӣ тавр шарҳ меода бошад?

Тахияи Б. КАРИМЗОДА, «Садон мардум»

ДАР САНОАТИКУНОНИИ КИШВАР КОМЁБ МЕГАРДЕМ, АГАР...

Асоси рушди ҳар як кишварро саноат ташкил медиҳад. Бе рушди ин бахш тақомули рушди ҳеҷ як кишвар имкон надорад ва аз ин хотир саноатикунони босуръати кишвар авлабият аст.

Боиси фарҳамдист, ки бо Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон аз 6-уми январии соли 2022, солҳои 2022-2026 «Солҳои рушди саноат» эълон шуд, ки идомаи мантиқии иқдомҳои дурандешонаи Пешвои миллат ба ҳисоб меравад, зеро бе саноатикунони расидан ба ҳадафҳои дигар - аз кишвари аграрӣ-саноатӣ ба кишвари саноатӣ-аграрӣ табдил додани кишвар имконнопазир аст. Дар саноатикунони кишвар соҳаи маориф нақши қалбидорад. Маҳз наврастону ҷавонон бояд ба саноатикунони кишвар шавқу рағбат зоҳир намоёнд ва дар ин қор устодони ғамхор онҳоро раҳнамоӣ кунанд.

Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар суҳбронихоҷишон доимо аз сатҳу сифати таълим, ҷалби наврастону ҷавонон ба омӯзишу рушди фанҳои дақиқ ҳарф меэзанд. Аз ҷумла, дар мулоқот бо аҳли зиёи кишвар 18-уми мартии соли 2020

Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон таъкид намуданд: «Мо дар доираи рушди илмҳои муосир саноатикунони босуръати кишварро ҳадафи қоруми стратегии мамлакат эълон намудем. Дар ин раванд мақсаддорем, ки истифодаи технологияи муосирро дар тамоми соҳаҳои иқтисоди миллӣ густариш дода, тафаккури техникӣ аҳоли, дар навбати аввал ҷавононро, тақвият бахшем, барои пешрафти илмҳои бунёдӣ ва техникӣ технологияи фазои мусонд фароҳам оварем. Маҳз бо ҳамин мақсад мо солҳои 2020-2040-ро «Бистсолаи омӯзиш ва рушди фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ дар соҳаи илму маориф» эълон кардем ва бовардорем, ки ин иқдом ба рушди тафаккури техникӣ ва тавсеаи ҷаҳонбинии илмии ҷомеа тақони ҷиддӣ мебахшад».

Вобаста ба пешниҳоди Пешвои миллат Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи нақшаи ҷорабиниҳои барои солҳои 2020-2025 ҷиҳати таъбиқи «Бистсолаи омӯзиш ва рушди илмҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ дар соҳаи илму маориф» эълон намудани солҳои 2020-2040 қабул гардид. Тибқи он, дар марҳилаи аввал тахияш ва таъбиқи «Барномаи мақсадноки давлатии рушди илмҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ дар соҳаи илму

маориф барои давраи то соли 2030» ва «Барномаи таъмин намудани муассисаҳои таълими бо кабинетҳои фанӣ ва озмоишгоҳҳои мўҳаҳази таълими барои солҳои 2021-2025» ба нақша гирифта шудааст.

Аз қабули ин санади муҳим беш аз се сол сипарӣ гардид. Аз назари мо, дар марҳилаи ҳозираи инкишофи илму техника барои амали намудани ҳадафи қоруми стратегӣ - саноатикунони босуръати кишвар эълон гардидани солҳои 2020-2040 «Бистсолаи омӯзиш ва рушди фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ

ва риёзӣ дар соҳаи илму маориф» муҳим ва саривақтӣ мебошад.

Асоси илмҳои дақиқро математика, физика, химия, биология ва ғайра ташкил карда, маҳз ҳамин илмҳо ба мо доир ба қор унсори муҳими табиат - обу ҳоку боду оташ, ки асоси пойдоории оламу одамро ташкил медиҳанд, маълумот медиҳанд. Зарур аст, ки ҷавонон ба илмҳои дақиқ бештар рў оранд. Аз бар қардани илмҳои дақиқ барои ташаккули шахсияти наврастону роиҷ гардидани ҳислатҳои ҳамида мусондат менамояд.

Тафаккури математикӣ, ки ҷузъи

фарҳанг аст, на танҳо барои рушди илмҳои дақиқ қун риёзиёт, физика, химия, балки барои рушди илмҳои дигар, ба мисли иқтисодиёт, тиб, ҷуғрофия, сотсиология, баланд гаштани маърифати экологӣ ва ғайра таҳриқ мебахшад.

Ҳоло зарурати муносибати нав ба омӯзиши илмҳои дақиқ пеш омадааст. Илмҳои дақиқ дар робитаи мустаҳкам ба воқеият, яъне саноатикунони кишвар, ки аз ҷавонон донишони илмҳои дақиқ, қор қарда тавонистан бо техника ва технологияи навиноро талаб мекунанд, бояд таълим дода шаванд.

Насли ҷавон бояд арзишҳои истиқлолият ва озодиро дуруст дарк намоёнд, моҳияти сулҳу суботро ҳамчун шартӣ асосии зиндагии орому осудаи мардуми Тоҷикистони азиз тағлиқ созанд. Илова бар ин, барои расидан ба ҳадафи қоруми стратегӣ - саноатикунони босуръати кишвар ва таҳмили давлатдории миллӣ таллош карда, дар раванди бунёди ҷомеаи демокративу дунявӣ саҳми арзанда гузоранд.

Б. АХММДИДИН, вакилони Маҷлиси наомяндагоии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон

БАРОИ ОЯНДАСОЗӢ ГУЗАШТАРО БОЯД ОМУӢТ

Таърих ва омӯзиши дурусти он масъалае мебошад, ки Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба он тавачҷуҳи хоса зоҳир доранд. Омӯзиши таърих хусусан дар замонии истиқлолият раванди тоза касб қард. Дар ин муддат садҳо китобҳои пураризи тахия ва нашр гардиданд, ки ҳар қадом аз гузашта саҳифаи навро боз намуда, таърихи пурғановати моро бозӯӣ мекунанд.

Тавре Пешвои миллат таъкид намуданд: «Таърихи пурифтихори халқи тоҷик мактаби бузурги худшиносии мебошад ва мо вазифадорем, ки ба он арҷ гузорем, саҳифаҳои дурахшони ҷаҳрамониву дипломатии гузаштагони худро омўзем ва онро ҳамчун асоси гоияи ватандустиву садоқат ба Ватан ташвиқ намоем».

Воқеан, чунин аст. Таърихро барои он меомўзем то кӣ будану аз кучо омаданамонро донем, бузургнамонро, ки дар рушди фарҳанги башарият нақши мондогар гузоштаанд, шиносем ва осори онҳоро дар сатҳи ҷаҳонӣ хифзу арҷгузорӣ намоем. Донишони таърих, сабақ бардоштан аз он ба хотири имрўз ва оянда аст. Дар замонии муосир ҳақ надорем нисбат ба таърих бетафову бошем, вазифадорем, ки беш аз пеш мероси нийгонро хифз намоем.

Солҳои охир ҷиҳати омўхтани таърих ва мероси маънавии халқи тоҷик тадбирҳои зарурӣ андешидаву ибтиқори зиёд амали гардиданд. Ҳоло ноҳияе нест, ки дар он осорхона набошад. Ин имконияти хубест барои боло бурдани савияи дониши хонандагони муассисаҳои тахсилоти миёнаи умумӣ. Омўзгорони фанни таърих метавонанд ҳадди ақал дар ду моҳ як маротиба хонандагонро ба сайри осорхона бурда, шавқи омўзиши таърих ва ифтиқор аз гузаштаро дар наврастону бедор намоёнд.

Иқдоми дигаре, ки барои омўзиши таърих имконияти хуб фароҳам овардааст, бо дастури Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ҷоп ва ба ҳар хонандон дастрас қардани шоҳасари таърихӣ — «Тоҷикон» мебошад. Ин иқдоми ватандустионаи Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар роҳи боло бурдани худогоҳиву худшиносии наврастону ҷавонон нақши босазо мегузорад.

Ташаббуси дигари Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон, ки барои омўхтани таърих мусондат менамояд, озмуни ҷумҳуриявии «Тоҷикон» - оинаи таърихи миллат» мебошад. Он бо мақсади арҷгузорӣ ба таърихи пурифтихори миллати тоҷик, омўзиши амиқу ҳамаҷонибаи қорномаҳои шоистаи нийгон, таъбияти ҳисси худогоҳи ва худшиносии миллӣ, эҳёи ҳофизаи таърихӣ ва шинохти беҳтари нақши миллати қуҳанбунёду фарҳангсолори тоҷик дар рушди тамаддуни инсоният баргузор мешавад. Тибқи низоманома, он миёни хонандагони муассисаҳои тахсилоти миёнаи умумӣ, донишҷўиҳои муассисаҳои тахсилоти миёна ва олии касбӣ, омўзгорони ҳама зинаҳои тахсилот ва олимон муҳаққиқони соҳаи таърих, доир мегардад.

Ин иқдоми навбатии Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон мо - устодони фанни таърихро шод қард. Шоҳид шудем озмунҳои пешин, аз ҷумла «Фурӯги субҳи доной китоб аст», дар ҷомеа инқилоби фарҳангӣ ба бор оварда, тўли қор сол садҳо чеҳраҳои нави китобхону забондорон кашф қард. Мутмаинем, ки озмуни ҷумҳуриявии «Тоҷикон» - оинаи таърихи миллат» муҷиби кашфи садҳо ҷавони худшиносу худогоҳ мегардад.

Парвина АБДУРАЗОҚОВА, омўзгори фанни таърихи муассисаи тахсилоти миёнаи умумии №6-и ноҳияи Мир Сайид Алии Ҳамадонӣ

БА ҲАР ҚОРЕ, КӢ ҲИММАТ БАСТА ГАРДАД...

Меғўяди дўстдории Ватан ва машғул шудан ба ҳар қору пайқоре ба ободиву сарсабзии диёри муқаддасамон – Тоҷикистон алоқамад аст.

Роҳбари давлат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон низ ҳамеша ба ҷавонон таъкид мекунанд, ки ба ҳар қоре, ки машғул мешаванду ҳар ва-зифаву масъулиятро, ки бар дўши

онҳо мегузоранд, бояд ҳолисона, аз рўи адлу инсоф, бо дасту дили пок ва бо садоқат ба арзишҳои воли инсониву ватандорӣ иҷро намоёнд.

Хушбахтона, ин таъкиди Сарвари давлат барои ҷавонони бедору соҳиб маърифати ватандорӣ дастури қор аст. Аз ҷумла, Ғаюр Раҳмонзода яке аз он ҷавонони серталлош аст, ки андеша дорад, бояд бо нияти нек ба ҳама қор рў биёрем, зеро ин ҳам омилӣ рушду қамолоти шахшӣ ва ҳам пешрафти соҳа ва башши муайяни зиндагии сокинон, дар маҷмўё кишварамон, хоҳад буд.

Ў аз хурдӣ нияту орзуи табиб шуданро дошт. Бо ин мақсад соли 2000-ум ба Донишгоҳи давлатии тиббии Тоҷикистон ба номи Абўали ибни Сино дохил шуда, онро соли 2006 бо иқтисоди табиии дорусоз ба поён расонд.

Таъкиди дигари Пешвои миллат, ки меғўяд ҷавонон бояд ҳадди ақал қабанҳои русӣ ва англисиро хуб аз бар намоёнд, барои Ғаюр сармашқ аст. Ў, ки ин забонҳоро балад аст, дар фаъолиятш ба қор мераванд.

Номбурда сиву нуҳ сол дошта, ҳоло директори Коллеҷи тиббииву инноватсионии шаҳри Бохтар мебошад. Ў, ки қаблан дар вазифаҳои гуногуни соҳавӣ фаъолият қардааст, меғўяд, ки ҳадафу мароми ҳар як ҷавон бояд як ҷиз бошад: хизмат ба халқу Ватан, сабуқӣ овардан ба сокинон, қори аз дастмеомадаро барои беҳбудии зиндагии одамон ва ободии ҷомеа анҷом додан.

Умед ҳаст, ки Ғаюр Раҳмонзода дар амали қардани нақшаву ниятҳои созандаш комёб мегардад.

Бале, чунон ки меғўяд:

Ба ҳар қоре, ки ҳиммат баста гардад, Агар ҳоре бувад, гулдаста гардад.

Нуруллоҳи ОРИФ, шоир

ЗИНДАГИИ ПУРСАОДАТ ДАР ОШЁНИ БАЛАНД

давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон деҳқонони ноҳия беш аз 80 ҳазор тонна қартошка чамъоварӣ қарданд. Соли равон қартошкапарварони ноҳия ният доранд, ки беш аз 100 ҳазор тонна қартошкаи хушсифат чамъоварӣ намоёнд.

Дар ноҳия соҳаи қорводорӣ низ рушд меёбад. Тибқи маълумоти омори, дар сектори ҳусусӣ беш аз 126 ҳазор қорвои майда ва 16 ҳазор сар қорвои қалони шохдор ба қайд гирифта шудааст. Ҷанд соли охир бо пешниҳоди Сарвари давлат дар ноҳия парвариши қутос роҳандозӣ гардида, саршумори он ба 1000 сар расид.

Дар ибтидои ташкилбёии ноҳияи мушкилот хеле зиёд буд. Ҳатто қормандони Мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатии ноҳияи Ҷумҳурии Мастҷох бинои маъмурий надоштанд, маркази ноҳия муайян набуд. Бо дастиррии Пешвои миллат дар даште, ки на об доштан ба обод буд, шаҳраке бо номи Меҳрон бунёд гардид.

Президенти мамлакат борҳо, аз ҷумла солҳои 2010, 2012 ва 2016 ба ин марзи қуҳан-

бунёд сафари қорӣ намуда, дар рушду таҳмили соҳаҳои иқтисодиву иҷтимоии он саҳми амиқ гузоштаанд. Мулоқоти Пешвои миллат бо сокинони деҳоти «Валигунд» ва «Қор» меҳру самимияти сокинони ин минтақаро нисбат ба Пешвои миллат фузунтар наму.

Ба хотири пешрафт «Барномаи рушди иҷтимоӣ иқтисодии ноҳия барои солҳои 2021-2025» дар иҷлосияи Маҷлиси вакилони халқи ноҳия 30-юми декабри соли 2020 тасдиқ гардид, ки аз 138 лойиҳа иборат буда, маблағи он 174,7 миллион сомонӣ аст.

Чанде пеш бо иштироки раиси вилояти Суғд Раҷаббой Аҳмадзода дар ноҳия бинои нави муассисаи тахсилоти миёнаи умумии №13 дар деҳоти «Иван-тоҷик» барои 240 нафар хонанда дар як баст, бинои муассисаи тахсилоти миёнаи умумии №12 дар деҳаи Валигунди ноҳияи Ҷумҳурии Мастҷох мавриди баҳрабардорӣ қарор гирифт.

Тибқи иттилои масъулини Раёсати тандурустии вилояти Суғд, соли гузашта марказҳои саломатии деҳаҳои Қор, Пастиваг ва Сабақи ноҳия таъмиру таримм ва бо таҷғизоти муосири тиббӣ муҷаҳҳаз шуданд.

Мавриди зикр аст, ки соли равон Раиси Маҷлиси наомяндагоии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон Маҳмадтоир Зокирзода низ ба ин минтақа сафар намуда, бо фаъолони шаҳри Панҷакент, ноҳияҳои Айӣи ва Ҷумҳурии Мастҷох мулоқот қард. Дар мулоқот Паёмии Президенти мамлакат ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон шарҳу тавзеҳ ёфта, дар бобати беҳдошти сатҳи зиндагии сокинон ва таҳмили рушди соҳаҳо андешаҳо иброз гардиданд.

Мардуми ноҳияи Ҷумҳурии Мастҷох аз дастириву ғамхори роҳбарияти Давлату Ҳукумати мамлакат сипосгузор буда, баҳри таҳмили дастовардҳо ва ободии ин гўшаи зебои диёр аз мулош менамоянд.

Муҳторни АБДУЛЛО, «Садон мардум»

**ИБОДЗОДА
ЗАРИНА ХАБИБУЛЛО,**
ректори Донишқадаи тиббӣ-
ичтимоии Тоҷикистон

ДОВТАЛАБОНИ ГИРОМӢ!

Муассисаи таълимии ғайридавлатии «Донишқадаи тиббӣ-ичтимоии Тоҷикистон» бо қарори муассиси Муассисаи таълимии ғайридавлатии «Донишқадаи тиббӣ-ичтимоии Тоҷикистон» аз 10-уми майи соли 2020 тахти №1 ва рози-гии Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон 27-уми июни соли 2020, №25/2-4 таъсис шудааст.

Таҳсил дар донишқада бо прин-сипҳои дастрас будани он вобаста ба қобилият, истеъдод ва талаботи ҳар як шахс, муайян намудани самтҳои афзалиятноки пешрафти илму техника, технология, инчунин, тайёр намудани мутахассисон, тарбияи шахрвандӣ, ҳифз ва рушди дастовард ва анъанаҳои таҳсилоти олии касбӣ, ҷамоаҳангсозии низоми он бо фазаи ҷаҳони таҳсилот, мунтазамӣ ва давомнокии раванди таълим асос мебад.

Ҷиҳати пешбурди раванди таълиму тарбия дар сохтори донишқада 20 кафедра фаъолият дорад. Аз ин теъдод кафедраҳои анатомияи патологӣ, беҳдошт ва экология, кафедраи микробиология, вирусология ва гистология соли 2022 таъсис шуданд.

Донишқада дар панҷ факултет: «Факултети психологияи тиббӣ», «Факултети иҷтимоӣ», «Факултети тиббӣ», «Факултети фармасевтӣ» ва «Факултети стоматология» мутахассисони соҳаи тибро дар самти кумаки психологии тиббӣ, кумаки тиббӣ-ичтимоӣ, фармасевтӣ, стоматологӣ ва муолиҷавӣ расонидан ба шахсони эҳтиёҷманд омода менамояд.

Ҳайати профессорону омӯзгорони донишқада 170 нафар буда, 105 нафари онҳо (61,8 Ҷоиз) омӯзгорони асосӣ ва 65 нафари дигар (38,2 Ҷоиз) омӯзгорони ҳамкор мебошанд. Аз Ҷоизҳои 105 нафар кормандони асосӣ 39 нафар (37,1 Ҷоиз) дорои дараҷа ва унвони илмӣ мебошанд. Аз Ҷоизҳои 105 нафар кормандони асосӣ 39 нафар (37,1 Ҷоиз) дорои дараҷа ва унвони илмӣ буда, аз ҷумла 9 доктори илмӣ тиб ва 30 нафар номзадҳои илм мебошанд.

Ҳоло дар шуъбаи аспирантура, доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯйи ихтисос ва унвонҳои донишқада 28 нафар, аз ҷумла як аспирант, 18 унвонҷӯ, нуҳ доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯйи ихтисос, қорҳои илмӣ-таҳқиқоти худро пеш мебаранд.

Теъдоди умумии занони дар донишқада фаъолияткунанда 64 нафар (37,6 Ҷоиз) мебошанд. Шумораи умумии донишҷӯёни

МАРҲАБО БА ДОНИШҚАДАИ ТИББӢ - ИҶТИМОИИ ТОҶИКИСТОН!

донишқада 1827 нафар буда, аз ин теъдод 773 нафар (42,2 Ҷоиз) донишҷӯдӯхтарон ва 1054 (57,8 Ҷоиз) нафарро донишҷӯписарон ташкил медиҳанд. Теъдоди донишҷӯён нисбат ба соли 2021-ум 895 нафар (48,9 Ҷоиз) зиёд гардидааст.

Раёсати донишқада дар самти ба донишқада бештар ҷалб кардани дӯхтарони маҳаллӣ дар шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурӣ ва тавассути воситаҳои ахбори омма қорҳои фаҳмондадиҳиро ба роҳ мондааст.

Аз теъдоди умумии донишҷӯён 35 нафар донишҷӯёни хориҷӣ буда, аз ин шумора ду нафар аз Ҷумҳурии Ёзбекистон, 22 нафар аз Ҷумҳурии Ҳиндустон, ҳашт нафар аз Ҷумҳурии Покистон, як нафар аз Ҷумҳурии Бангладеш ва ду нафар аз Ҷумҳурии Нигерия мебошанд, ки нисбат ба соли гузашта 24 нафар зиёд аст.

Соли гузашта донишҷӯёни донишқада дар озмунҳои сатҳи байналмилалӣ ва ҷумҳуриявӣ иштирок намуда, ба як қатор муваффақиятҳо ноил гардидаанд. Аз ҷумла дар озмун (олимпиада)-и байналмилалӣ дар Донишгоҳи давлатии тиббии Тоҷикистон ба номи Абӯалӣ ибни Сино аз рӯйи равиҳои тиббӣ-биологӣ

Шонздаҳуми декабри соли 2022 дар Олимпиадаи III байналмилалӣ донишҷӯёни донишгоҳҳои тиббӣ – «Самарқанд 2020», ки дар

(4) ва замима ба маҷаллаи № 4 аз нашр баромад.

Тули соли гузашта дар донишқада се конференсияи илмӣ-амалӣ баргузор гардид. Конференсияи илмӣ-назариявӣ бахшида ба Рӯзи байналмилалӣ забони модарӣ – «Забон бақои миллат аст» ва Конференсияи илмӣ-амалии апрелии устодону донишҷӯёни донишқада аз ин ҷумла буда, дар онҳо беш аз 100 мақолаи илмӣ ҳайати профессорону омӯзгорон ва донишҷӯён мавриди баррасӣ қарор дода шуд.

Рӯзҳои 28-29-уми октябри соли 2022 дар донишқада Конференсияи ҷумҳуриявӣ илмӣ-амалии Донишқадаи тиббӣ - иҷтимоӣ Тоҷикистон бахшида ба 30 - солагии Иҷлосияи XVI таърихи Шӯрои Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва 25 - солагии Рӯзи ваҳдати миллӣ амалӣ карданд.

Дар самти қорҳои илмӣ-таҳқиқотӣ тахти роҳбарии узви вобастаи Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон, доктори илмҳои тиб, профессор Аламхон Аҳмедов як нафар рисолаи докторӣ ва як нафар рисолаи номзадӣ дифоъ намуда, ду нафари дигар - як докторант ва як унвонҷӯ аз пешдифои қорҳои илмӣ-таҳқиқотӣ гузаштанд.

Тахти роҳбарии доктори илмҳои тиб, профессор Ҳабибулло Ибодов як нафар рисолаи номзадӣ ҳимоя намуда, қор нафари дигар - ду докторант рисолаи докторӣ ва ду нафар унвонҷӯ рисолаи номзадӣ омода намуда истодаанд.

Ҳоло се шумораи маҷаллаи Паёми «Донишқадаи тиббӣ-ичтимоии Тоҷикистон» №1 (2), №2 (3), №3

Донишқада бо ширкати «Гэотар Медиа» дар самти истифодаи китобхонаи электронии тиббӣ (исти-фодаи зиёда аз 20000 китоби тиббӣ) шартномаи ҳамкорӣ тарафайн бастааст, ки донишҷӯён аз он исти-фода менамоянд.

Соли 2022 дар донишқада маркази клиникӣ, илмӣ-таълими кӯшода шуд, ки ин амал дар таҷрибаи сохтори тандурустии мамлакат аввалин муассисаи табобати назди донишқадавӣ буда, дар он шуъбаҳои эндоқарроҳӣ ва эндоурологӣ, тери-певтӣ, кардиологӣ, стоматологӣ, гинекологӣ, дармонгоҳӣ амал карда, дар заминаи ин шуъбаҳо табобати беморон сурат мегирад.

Олимон қарроҳи атфолӣ маркази клиникӣ, илмӣ-таълими назди донишқада бо роҳбарии қарроҳи атфол, доктори илмҳои тиб, профессо-р Ҳабибулло Ибодов дар ҷумҳурӣ аввалин шуда, амалиёти барта-рафосии деформатсияи модар-зодии даҳанмонанди қафаси сина, услухон нави қарроҳӣ, ба монанди ихтироот оид ба «Тарзи нави қар-роҳии эпизодияи модарзодӣ дар кӯдакон» ва «Усули нави сфинкте-

кстон барои гузаронидани таҳсил ва табобати нуқсонӣ модарзодии аноректалӣ асбоби «Сфинктерометр АДИМС - 20» доир ба гузаронидани таҳхиси нури дар навоздон бо нуқ-сонҳои аноректалӣ «Усул ва дастгоҳ барои муоинаи рентгении навоздон бо нуқсонҳои модарзодии анорек-талӣ»-ро ихтироъ намуда, онҳоро мавриди истифода қарор доданд. Ин гуна табобат барои бартарафосии маъюбии кӯдакон аҳамияти муҳим дорад.

Инчунин, аввалин маротиба аз тарафи олимон қарроҳи атфолӣ клиникаи назди донишқада дар та-бобати беморони гирифтори бемо-рии «Гиршпрунг» амалиёти Soave - Jordjison ва табобати бартарафос-ии норасогии сӯроҳии маъдад усули нави муайян намудани вай-роншавии микросиркулятории хун ва усули бартараф намудани онро дар таҷриба ворид намуданд, ки ин амалиётиҳо ҳоло яке аз амалиётҳои бехтарин дар соҳаи қарроҳии атфол ба ҳисоб мераванд.

Илова бар ин, аввалин маротиба дар ҷумҳурӣ олимон клиникаи наз-ди донишқада дар амалияи масъа-лаи бартараф намудани нуқсонҳои модарзодии ҳолибу масонаро дар кӯдакон бо усули эндоурологӣ таъбиқ намуданд. Таҳлилҳои гу-заронидаи хуни кӯдакон ва воли-даини онҳо нишон доданд, ки зиёд шудани нуқсонҳои модарзодӣ ин ба ситамегаловирус, токсоплазмоз, хламидиовирус герпес вобастагии мустақим дорад.

Таҳлилҳои гузаронидаи ду соли охир маълум намуд, ки дар таҷри-баи клиникаи назди донишқадавӣ бо ворид намудани услухон нави қарроҳӣ дар кӯдакон бо нуқсонҳои модарзодии сурхӯда зиндамонии онҳо 65 Ҷоизро ташкил додааст.

Қорҳои тарбиявӣ дар донишқада тибқи талаботи «Консепсияи мил-лини тарбия дар Ҷумҳурии Тоҷики-стон», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи масъулияти падару модар дар таълиму тарбияи фар-занд» ва Қонуни Ҷумҳурии Тоҷики-стон «Дар бораи танзими анъана ва ҷашну маросим дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» ба роҳ монда, соли гузашта дар донишқада зиёда аз 40 қорабинӣ, аз ҷумла 10 қорабинӣ бо

қорабинҳои сиёсӣ, фарҳангӣ ва варзишӣ мунтазам ширкат мева-рзанд. Аз ҷумла, дар мусобиқаи «Баскетбол» байни муассисаҳои таҳсилоти миёна ва олии касбӣ дар ноҳияи Синои шаҳри Душанбе донишҷӯдӯхтарони донишқада са-зовори ҷойи сеюм гардидаанд. Дар мусобиқаи тенниси рӯи миз байни муассисаҳои таҳсилоти миёна ва олии касбӣи ҳудуди шаҳри Душанбе донишҷӯёни мо фаълонии иштирок намуда, байни писарон ва дӯхтарон ҷойи дуоҷро ишғол намуданд ва бо медал, диплом ва тӯхфаҳои хотира-вии Мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии шаҳри Душанбе қадрдонӣ гардидаанд.

Дастаи футболбозони Дониш-қадаи тиббӣ-ичтимоии Тоҷикистон байни муассисаҳои таҳсилоти миё-на ва олии касбӣи шаҳри Душанбе саазовори ҷойи дуоҷро гардид.

Дар самти ҳамкорӣ байнал-милалӣ донишқада бо як қатор пешравиҳо ноил гардидааст. Аз ҷумла донишқада бо Академияи тиббӣ-техникии Федератсияи Россия, Муассисаи таълими ғайридавлатии «Донишгоҳи тиб-бии Украина», Донишгоҳи Хансаи Малайзия ва ширкати «Гэотар Ме-диа» ҳамкорӣ дучониба дар самти таҳсилот, қорҳои илмӣ - таҳқиқотӣ, табодули таҷрибаи донишҷӯён ва ҳайати профессорону омӯзгорони донишқада ва дигар самтҳои соҳаи тиб ҳамкорӣ сӯмданд ба роҳ мон-дааст.

Донишқада, ҳамчунин, бо Ҷумҳу-рии Ёзбекистон, Ҷумҳурии Ҳиндус-тон, Ҷумҳурии Покистон, Ҷумҳурии Бангладеш ва Ҷумҳурии Нигерия ҳамқорӣ дошта, аз ин ҷумҳуриҳо донишҷӯён дар донишқадаи мо таҳсил менамоянд.

Доктори илми тиб, профессор А. Г. Жилев - президенти Академияи тиббӣ - техникии Федератсияи Россия ба донишқадаи мо омада, ҳафт рӯз бо донишҷӯёни ихтисоси психо-логияи тиббӣ дарсҳои назариявӣ ва амалӣ гузаронид.

Раёсат ва ҳайати профессорону омӯзгорони донишқада ҷиҳати ама-лигардонии дастуру супоришҳои Асосгузори сулҳу ваҳдати мил-лӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон, ки аз Паёмашон аз 23-юми декабри соли 2022 ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи самтҳои асосии сиёсати дохилӣ ва хориҷии ҷумҳурӣ» барме-ояд, қорҳои амалӣ андешида, дар самти баланд бардоштани сифати таҳсилот, тайёр кардани қадрҳои дорои дараҷа ва унвони илмӣ, омода намудани мутахассисони қори иҷти-моӣ, психологҳои тиббӣ ва сироят-шиноско кӯшиш ба ҳарч медиҳанд.

Мо ба ҳамаи онҳое, ки До-нишқадаи тиббӣ-ичтимоии Тоҷи-кстонро барои таҳсил итти-хоб менамоянд, муваффақият орзу намууда, итминон дорем, ки онҳо бо аз бар намудани до-нишгоҳи назариявӣ амалӣ ба мардуми кишвар хизмати шоиста мерасонанд.

КОШ ТАВАЛЛУД НАМЕШУДАМ

Ту ҳоло дар парвозӣ, аз болои ғам ғамзакунон мегузарӣ, лекин он рӯз дур нест, ки ба он дармонӣ.

Рӯзе сели ашконам туро бо ҷое мебарад, ки танҳои танҳо бимонӣ. Он вақт ба қадри ману муҳаббати ман ва худ ҳоҳӣ расид. Ғубори нотаов-ниву нодорӣ шӯре дар худ дорад, ки аз тӯфон ҳам шадидтар аст.

ТАМОШО

Кӯшиш кардам, ки раҳмату шукр аз байн нара-вад. Сад афсӯс, раҳматаш бирафт, шукраш каме монда буд, шукраш бирафт, баъд аз ин чӣ менамояд. Баъд аз ин, илоҳо бадтар нашавад.

Ба ризку рӯзии додааш сабр ва боз ҳам сабр намо. Чӣ мекуни, ки толеат ҳамин будааст.

Бе муҳаббат зистан душвор будааст, агар дӯст надорӣ, агар дӯстат надоранд, зистан умуман лозим нест.

Дӯст бидор, дар қалбат ва ба ӯ умуман наздик нашав, бигӯзор ӯ надонад, ки ту дӯсташ медорӣ. Пеш аз он ки ин дунёи рӯшанро тарк бигӯяд, ӯ аз писараш хоҳиш кард: «Ниҳолакони шинонидаи манро фаромӯш макун, ба онҳо об бидеҳ. Охир онҳо ҳам чон доранд. Хурсанд калон мешаванд, пир шуда мемиранд».

ӯ ҳамеша дар торикӣ буд, ӯ меҳост аз торикӣ барояд, вале ба он одат карда буд, торикӣ наме-монад, ки у ба рӯшноӣ барояд.

ӯ яқмур шикор мекард, ҳеҷ гоҳ фикр намекард, ки қонварон нис зистан меҳонад.

Қорӯб наву рӯфташ кӯҳна Харидуфурӯш бе дуруғ намешавад.

Дуруғ намемирад.

Розхон Ҳошим Гадо

Хоҳиш падаи фикр асту орзу модараш.

ӯ бой аст, зеро барои он ҳамаро фурухтааст, ки худӣ ӯро меҳарад.

ӯ аз қатри чамбият то болои он расид.

Ранги сиёҳ - дӯсти зог.

Дарвозаи хирад - фикр.

Дари ақл диққат аст.

Дарвозаи ҳамаи орзуҳои инсон сабр асту таҳаммул.

Аввал ба худ бовар бикун, баъд дигаронро ба худ бовар кардан ёд бидеҳ.

Бисёр вақтҳо мо худро фаромӯш мекунем. Кӣ буданро фаромӯш макун, кӣ шуданатро аз ёд на-барор, он гоҳ худро фаромӯш нахоҳӣ сохт.

Фаромӯшхотир мабӯш, вагарна худатро фаромӯш мекуни.

Ба худ дӯст мақоб, оқибат душманат хоҳад шуд.

Асре буд, кӯшиш ба хирад доштанд. Замона дигар шуд, кӯшиши ҷайбпурунӣ мекардагӣ шуданд. Киса ки пур шуд, ба ғам гирифтҳо ҳоҳӣ шуд...

Ду одам ба ҳам баҳс карданд, қор то ҷое расид, ки даст ба гиребон шуданд. - Ту намедонӣ, ки ман пушту паноҳ дорам, ту кӣ дорӣ?

- Ман пул дорам, бо пулам мезанамат, на пуштат менаманд на худат.

- Ин пуле, ки ту дорӣ, дуздист, ин пулҳо ба ту насиб намекунад.

- Пулам дуздист ё ҳалол, қори ту набошад.

Тавону дар намон...

Ин ду ҳамсоя тамоми умр бо ҳам қангиданд.

Оқибат, ҳар ду зерӣ вақт маҷақ шуданд.

Дар болои устухони одамон қаср масос.

Аз оҳи оташини одамон ҳазар бикуну эҳтиёт бош, вагарна сӯхта хокистар ҳоҳӣ шуд.

ӯ ДАР БАЙН БУД, ВАЛЕ ТАНҲО

Лаҳзаи умри инсон агар хуш гузарад, бурди инсон аст. Агар бад гузарад, бохти инсон аст.

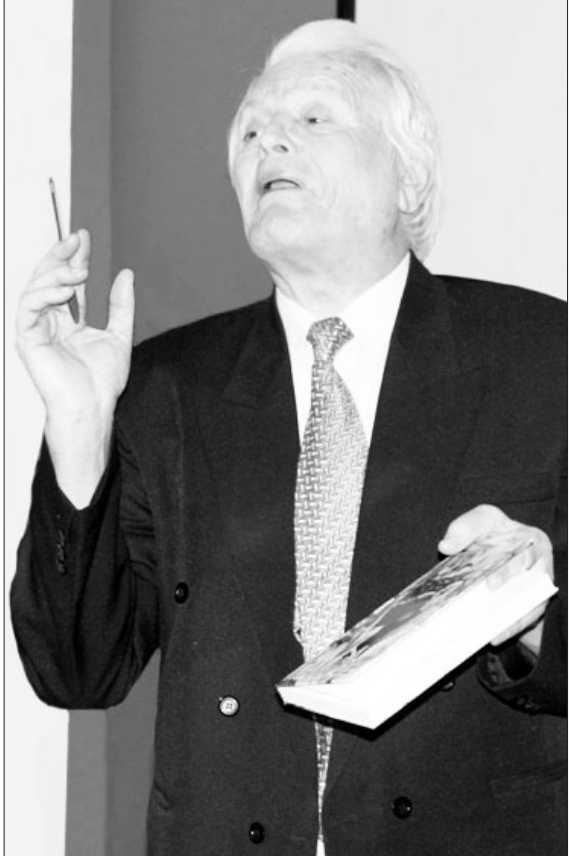
Арраам карданд, аз нав сабзидам.

Кисаатро маҳкам дору аз дузд малол нашав.

Чархи фалак гоҳе мебардорадат, гоҳе ба хок яқсонат мекунад.

Аввал аз осиеи зиндагӣ гузар, баъд манманӣ бикун. То он ки дар зерӣ санги осиб ҳастӣ, на ҷав, на гандум буданат маълум нахоҳад шуд. Вақте чарх гардат кард, маълум мешавад, ки орди гандумӣ ё ҷав.

Таго дорӣ, амак дорӣ, пушт дорӣ - мебарой, надорӣ - намебарой.

Аз обилаи дасти дигарон бой шуд.

Шитобқорӣ ҳам хуб асту ҳам бад. Нашитобу гоҳе бишитоб.

Барои як барг шуда, худро озор мадеҳ.

Нодон аз доно чӣ фарқ дорад? Нодон медонам меғӯяд, доно намедонам меғӯяд.

ИНСОНЯТ ҲОЛО ДАР ҒАҲВОРА АСТ

Солҳо фикр кардам, андешидам, ки ӯро бифаҳ-мам, баргаштаву баргашта фикр кардам, заррае ӯро дарк накардам.

Зог аз болои шохӣ дарахт ба ман нигари-сту гуфт: - Эй аҳмақи сода, ман сесад сол умр мебинаму меандешам, нафаҳмидам, ту аз кучо мефаҳмӣ?

Файласуф бисёр гуфт, деҳқон бо як сухан ҷавоб дод: «Бояд дона кишт кард!»

Зан ба шавҳар гуфт: - Бениҳоят дӯстат медорам, барои ту мемирам.

Шавҳар: - Гуфтаатро дар амал иҷро бикун.

Набера ба анбӯҳи одамони паси тобут равона нигариста аз бобо пурсид: - Чаро ин қадар бисёранд?

- Бачем, ин мурдаи бой аст, - ҷавоб дод бобо.

- Бобо, мурда ҳам бою камбағал дорад?

- Чаро одамро баъд аз мурдан бардор - бардор мекунанду таърифҳои бешумор?

- Барои он ки мурда дигар ҳеҷ чиз талаб наме-кунад.

Хирадманд, оё ту боварӣ дорӣ, ки беҳирад исплоҳ мешавад?

Агар метавонӣ дар мубориза бизию дар мубо-риза қон бидеҳ.

Ҳама медонанд, ки зӯр мезияд, нозӯр мемирад, вале ақсарият намедонанд, ки нозӯр ҳам ирода дошта бошад, зӯр мешавад.

Аз китоби «Розхон», ҷилди якуми осори Ҳошим ГАДО

